

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПРАКТИЧНИЙ КУРС УСНОГО
(ПОСЛІДОВНОГО І СИНХРОННОГО) ПЕРЕКЛАДУ

Підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Практичний курс усного (послідовного і синхронного) перекладу» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Розробник: Чарікова І. В., доцент кафедри англійської філології, кандидат філологічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Гордієнко Ю. А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 2 від 16.09.2025 р.

Завідувач кафедри:

Ущина В. А.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) (заочна) форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150 / 5	014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Середня освіта. Англійська та друга іноземна мови. Зарубіжна література.	Рік навчання 4
		Семестр 8-ий
		Лекції 0 год.
		Практичні (семінарські) 30 год.
		Лабораторні ____ год.
ІНДЗ: <u>є/немає</u>	Бакалавр	Індивідуальні _____ год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
Мова навчання англійська / українська		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача (-ів)

ПП Чарікова Ірина Василівна
 Науковий ступінь кандидат філологічних наук
 Вчене звання доцент
 Посада доцент кафедри англійської філології
 Контактна інформація 066 962 48 09
 Дні занять <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Практичний курс усного (послідовного і синхронного) перекладу» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня.

ВОК «Практичний курс усного (послідовного і синхронного) перекладу» має на меті дати базову підготовку спеціалістам здійснювати усний переклад з англійської на українську мову і з української на англійську. У курсі описуються основні види усного перекладу, вимоги до перекладачів та труднощі на кожному етапі перекладу. У результаті проходження курсу здобувачі розвинути базові вміння і навички, необхідні для усного перекладу, розвинути оперативну і довготривалу пам'ять, істотно покращать здатність сприймати іноземне мовлення. Предметом вивчення освітнього компонента є усний переклад та його типи: синхронний та послідовний. Об'єктом вивчення дисципліни є функціональні особливості та етапи здійснення усного перекладу відповідно до його типу, семантико-синтаксична еквівалентність та функціональна адекватність мовних структур, перекладацькі стратегії та тактики і їх вибір залежно від регістру мови, екстралінгвістичних факторів і соціолінгвальної ситуації.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета ВОК «Практичний курс усного (послідовного і синхронного) перекладу»: ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними та лінгводидактичними засадами усного перекладу, а також з системою вправ, спрямованою на розвиток їх перекладацької компетенції, розвиток у здобувачів освіти достатнього рівня знань, вмінь та навичок усного перекладу; формування навичок адекватного висловлення при усному перекладі.

Завдання ВОК:

- 1) закріпити знання теоретичних основ усного перекладу як прикладної науки;
- 2) розвивати найважливіші види мовно-розумової діяльності з метою застосування теоретичних знань у практиці усного перекладу;
- 3) формувати й закріплювати стійкі практичні навички усного перекладу й застосування основних видів лексичних, стилістичних і граматичних перетворень у процесі перекладу для досягнення його адекватної якості;
- 4) практикувати техніки вільного усного перекладу;
- 5) навчити долати психологічні та екстралінгвістичні проблеми й труднощі, пов'язані з практикою перекладу;
- 6) формувати фахові практичні вміння та навички перекладу;
- 7) навчити виконувати усний переклад із застосуванням спеціальних технічних засобів.

Основними методами викладання є: пояснювально-ілюстративний, проблемний, кейсовий, інтерактивний. Методи, які використовуються на практичних заняттях: груповий, проєктний, проєктно-дослідницький, машинного аналізу.

3. Soft skills.

У процесі вивчення ВОК «Практичний курс усного (послідовного і синхронного) перекладу» у здобувачів освіти формуються навички ефективної професійної комунікації, критичного й аналітичного мислення, необхідні для адекватної інтерпретації усного мовлення. Курс сприяє розвитку стресостійкості, здатності працювати в умовах високого когнітивного навантаження та дефіциту часу. Здобувачі також удосконалюють навички концентрації уваги, оперативного прийняття рішень і відповідальності за результат перекладацької діяльності. Окрема увага приділяється розвитку міжкультурної чутливості, етичної свідомості та гнучкості мислення в різних комунікативних і соціолінгвістичних ситуаціях.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Consecutive Interpreting							
Тема 1. Interpreting as Interlingual and Intercultural Communication. Defining Consecutive Interpreting (CI). Types of CI and their application	7		2		5		ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 2. Ethical Code of the Interpreter. Preventing Professional Misconduct.	8		2		5	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 3. Perception and	8		2		5	1	ДС + ДБ +

Understanding of Messages in Interpreting. Types of Contexts and Contextual Relationships in Oral Discourse.							РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 4. Components of the Consecutive Interpreting (Memory, synthesis, analysis, “translation noises”)	13		2		10	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 5. Semantic Aspects of Interpretation.	12		2		10		ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 6. “Gaps” in Perception of Oral Discourse and ways of “filling” them in Interpreting.	13		2		10	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 7. Main Principles of Note-Taking. Principle of Verticalism	13		2		10	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
							28
Модульний тест 1							Т / 20
Разом за модулем 1	74		14		55	5	48
Змістовий модуль 2. Simultaneous Interpreting							
Тема 8. Simultaneous Interpreting Specifics. Essence and ethics of Simultaneous interpreter Work..	8		2		5	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 9. Simultaneous Interpreting Organization Principles in International Organizations and at the International Conferences.	8		2		5	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 10. Memory Training Techniques. Mnemotechnics Methods.	7		2		5		ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 11. One Language to another Switching Skill.	7		2		5		ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 12. Simultaneous Interpreting Compressions Means.	8		2		5	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 13. Peculiarities of English-Ukrainian and Ukrainian-English Simultaneous / Conference Interpreting.	13		2		10	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4

Тема 14. Interview, Discussions and Negotiations Interpreting.	13		2		10	1	ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
Тема 15. Unprepared and pre-prepared Speeches Interpreting.	12		2		10		ДС + ДБ + РК + + ТР + РМГ / 4
							32
Модульний тест 2							Т / 20
Разом за модулем 2	76		16		55	5	52
Разом	150	0	30		110	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студентів при вивченні курсу передбачає виконання тренувальних тестів на платформі <https://speech-repository.webcloud.ec.europa.eu/>.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань ЗО регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) та [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика викладача щодо ЗО. При вивченні ВОК «Практичний курс усного (послідовного і синхронного) перекладу» ЗО виконує завдання згідно з навчальним планом та силабусом, що включає відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекцій, володіння термінологічним словником ВОК, підготовку відповідей згідно плану практичних занять, доповнення та коментарі відповідей інших ЗО, підготовку презентацій).

Політика щодо академічної доброчесності. Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

Керуючись [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#), вважаємо, що під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності, зокрема:

- використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень;
- використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів;
- видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту;
- посилання на джерела, які не використовувалися у роботі.

За умови виникнення конфліктних ситуацій, ЗО та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У разі відсутності з поважної причини (наприклад, лікарняний) на лекційному занятті ЗО представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному занятті знання ЗО оцінюють за результатами усного опитування по темі, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються в онлайн/офлайн-форматі за погодженням із викладачем (відповідно до затвердженого графіка консультацій кафедри англійської філології). Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Оцінювання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Згідно з [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) ЗО можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Згідно з встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом. При цьому здобувач не звільняється від складання модульного та підсумкового контролів. Максимальна кількість балів, які можна отримати, 10, їх зарахування відбувається одноразово лише в межах одного ОК.

Процес зарахування балів врегульований [Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 02.02.2022 року, протокол № 7.

НПП має право самостійно визначити валідність отриманих ЗО результатів навчання та прийняти рішення щодо зарахування / незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ на конференції без публікації, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення ЗО документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН, ЗО мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання одного ОК:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей;
- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей;
- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без

складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати.

V. Поточний контроль

Із вибіркових освітніх компонентів форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Поточний контроль, який має за мету перевірку рівня підготовленості ЗО до виконання перекладацьких завдань, здійснюється НПП протягом семестру. Максимальна кількість балів, яку ЗО може набрати за 2 змістові модулі, становить 100. За роботу на одному практичному занятті/ семінарі ЗО отримує бали за виконання практичних завдань (4 бали).

Критерії оцінювання відповіді ЗО на практичних заняттях:

- ✓ 4 бали – відмінне виконання практичних завдань з послідовного перекладу, активна робота на практичному занятті.
- ✓ 3 бали – виконання практичних завдань з послідовного перекладу з незначною (1 - 5) кількістю помилок, загалом правильний переклад, що відображає зміст вихідного тексту.
- ✓ 2 бали – виконання практичних завдань з послідовного перекладу з помилками (5-10), загалом правильний переклад, що відображає зміст вихідного тексту.
- ✓ 1 бал – виконання практичних завдань з послідовного перекладу задовольняє мінімальним критеріям відповідності, переклад містить значну (більше 10) кількість помилок.
- ✓ 0 балів – здобувач освіти був відсутній на практичному занятті.

VI. Підсумковий контроль

Оцінювання ОК «Практичний курс усного (послідовного і синхронного) перекладу» здійснюється за 100-бальною шкалою. При вивченні ВОК «Практичний курс усного (послідовного і синхронного) перекладу» передбачаються такі види контролю: поточний та підсумковий. Поточний контроль здійснюється у вигляді усної відповіді під час виконаних практичних робіт. Поточний контроль також застосовується для оцінювання виконання самостійної роботи у вигляді усної або письмової відповіді на запитання з теми даної на самостійне опрацювання. Також поточний контроль здійснюється у вигляді модульного тесту. За поточну роботу протягом семестру здобувач може набрати максимум 100 балів.

Підсумковий контроль проходить у вигляді заліку після закінчення вивчення ВОК. Максимальна кількість балів яку може отримати здобувач за підсумковий контроль складає 100 балів. Протягом семестру здобувач може набрати максимум 100 балів. Якщо сума балів, яку отримав здобувач освіти, є меншою ніж 60 балів, то він складає підсумковий семестровий контроль повторно в терміни, визначені розкладом заліково-екзаменаційної сесії.

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється здобувачу освіти за залік становить 100 балів, що є накопиченням балів максимально за роботу на практичних заняттях (55 балів) та модульні тести (20 + 20 балів). На модульному тесті ЗО пропонується послідовний і синхронний переклад 2 текстів англійською та українською мовою. Переклад кожного тексту оцінюється в максимум 10 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад (англійська та українська мови). Теорія та практика усного двостороннього перекладу для студентів факультету перекладачів та факультету заочного та вечірнього навчання (+ 2компактдиски): Навч. посібник. Видання друге, виправлене та доповнене. К. : Ленвіт, 2007. 416 с.
2. Мірам Г.Е. Тренінг-курс двостороннього послідовного перекладу (англо-українська мовна пара). Г.Е. Мірам, В.В. Дайнеко, С.В. Іванова. – К.: Ніка-Центр, 2013. – 228 с.
3. Ольховська А.С. Синхронний переклад у суспільно-політичній сфері : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова). Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 156 с.
4. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису / Ред. Л. М. Черноватий, В.І. Карабан. Вінниця : Нова Книга, 2006. 152 с.
5. Саприкін С.С., Чужакін А.П. Світ усного перекладу: навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2011. 224 с.
6. Смирнова М.С., Хоровець В.Є. Основи усного перекладу: Навчальний посібник для студентів спеціальності 035 Філологія. Переклад (англійська). Маріуполь : вид-во МДУ, 2020. 121 с.
7. Швачко С.О. Проблеми синхронного перекладу. Навч.посібник. Вінниця : Вид-во «Фоліант», 2004. 112 с.

Додаткова література:

8. Гладуш Н.Ф. Прагматика перекладу: Навч. посібник. К. : Видав. центр КНЛУ, 2007. 104 с.
9. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури на українську мову: Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова Книга, 2002. 564 с.
10. Карабан В.І., Мейс Дж. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову: Навч. посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця : Нова Книга, 2003. 608 с.
11. Корунець І.В. Нарис з історії західноєвропейського та українського перекладу. К. : Видав. центр КДЛУ, 2000. 86 с.
12. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця : НОВА КНИГА, 2003. 488 С.

13. Манакин В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. К. : ВЦ “Академія”, 2012. 288 с.
14. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. 375 с.
15. Сухенко К. М. Лексичні проблеми перекладу. Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 2000. 124 с.
16. Чередниченко О.І. Про мову і переклад. Київ : Либідь, 2007. 248 с.
17. Чередниченко О. І. Функції перекладу в сучасному світі. Григорій Кочур у контексті української культури другої половини ХХ віку : матеріали Всеукр. наук. конф. (Львів, 14–15 жовт. 2005 р.). Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2007. С. 4–10.
18. Чередниченко О. І. Перекладацький доробок Григорія Кочура. Всесвіт. 2009, № 5-6. С. 185 – 190.
19. Basic Translation : A Course of Lectures / Miram. G.et al. ; ed. by N. Breshko. Kyiv : Elga, 2006. 248 p.
20. Ordudari, M. Translation procedures, strategies and methods. The Theories of Translation: From History to Procedures ; ed. by Zainurrahman. Indonesia, 2009. P. 122–124.